

AKTY PRAWNE

RODZAJE AKTÓW PRAWNYCH

AKTY INDYWIDUALNE

Ustanawiają
indywidualne reguły
zachowania

orzeczenia sądowe,
decyzje administracyjne

AKTY NORMATYWNE

Ustalają reguły
zachowania o cechach
generalności

Konstytucja, ustawy,
rozporządzenia

INDYWIDUALNE AKTY PRAWNE

Akty jednostronne

decyzje organów niezależne od woli podmiotu

czynności prawne dochodzące do skutku przez jednostronne oświadczenia woli

Akty dwustronne

decyzje organów wywołujące skutki za zgodą zainteresowanego

czynności prawne wywołujące skutki na podstawie oświadczeń woli stron

NORMATYWNE AKTY PRAWNE

tworzone przez organy państwowe posiadające kompetencje prawotwórcze

zawierają „materiał” do budowy norm prawnych

mają postać tekstu drukowanego, ogłaszanego w sposób prawnie przewidziany

SCHEMAT BUDOWY AKTU NORMATYWNEGO

NAZWA RODZAJOWA (NAGŁÓWEK)

„Konstytucja”, „ustawa”, „rozporządzenie”, „zarządzenie”

DATA UCHWALENIA (USTANOWIENIA)

- * akt uchwalany – gdy pochodzi od organu kolegialnego
- * akt ustanawiany – gdy pochodzi od organu jednoosobowego

TYTUŁ

określa zakres przedmiotowy aktu normatywnego, np. „Prawo bankowe”

SCHEMAT BUDOWY AKTU NORMATYWNEGO

PREAMBUŁA (UROCZYSTY WSTĘP)

motywy wydania aktu, cele, podstawowe wartości, jakie utrwała akt

PODSTAWA PRAWNA

wskazywana tylko w niektórych aktach przed zasadniczą częścią aktu

CZĘŚĆ OGÓLNA

ustawowe definicje, wyjaśnienia terminów wieloznacznych

SCHEMAT BUDOWY AKTU NORMATYWNEGO

CZĘŚĆ SZCZEGÓŁOWA

przepisy zawarte w artykułach lub paragrafach, opatrzone następującymi po sobie numerami oznaczonymi cyframi arabskimi

PRZEPISY KOŃCOWE

przepisy przejściowe (intertemporalne), przepisy derogacyjne (uchylające), przepisy określające termin wejścia w życie

PODPIS

- * akty ustanawiane – podpisywane przez osoby będące organem jednoosobowym,
- * akty uchwalane – podpisywane przez przewodniczącego organu kolegiального

ŹRÓDŁA POWSZECHNIE OBOWIĄZUJĄCEGO PRAWA

KONSTYTUCJA

- najwyższa pozycja w systemie źródeł prawa
- inne akty normatywne muszą być z nią zgodne

UMOWY MIĘDZY ARODKO WE

- ratyfikowane za uprzednią zgodą wyrażoną w Sejmie – moc prawna ustawy, ale w przypadku kolizji z ustawą umowa ma pierwszeństwo przed ustawą
- po ich ogłoszeniu w Dz.U. stanowią część krajowego porządku prawnego

USTAWY

- wysoka pozycja w systemie źródeł prawa
- akty normatywne pochodzące od parlamentu, uchwalane w trybie ustawodawczym
- akty normatywne niższe niż ustawa muszą być z nią zgodne

ŹRÓDŁA POWSZECHNIE OBOWIĄZUJĄCEGO PRAWA

ROZPORZĄDZENIA

- akty prawne o charakterze wykonawczym wobec ustaw
- ogłaszane w tym samym organie publikacyjnym co ustawy, których wykonaniu służą
- ustanawiane przez: Prezydenta, Radę Ministrów, Prezesa Rady Ministrów, ministrów, Krajową Radę Radiofonii i Telewizji

AKTY PRAWA MIEJSCOWEGO

- ograniczony zakres obowiązywania (obowiązują na obszarze działania organów, które je ustanowiły)
- ustanawiane przez organy samorządu terytorialnego i terenowe organy administracji rządowej
- forma: uchwały, rzadziej zarządzenia

ŹRÓDŁA PRAWA O CHARAKTERZE WEWNĘTRZNYM

Uchwały Rady Ministrów

Zarządzenia Prezesa Rady Ministrów, ministrów
i organów im równorzędnych

Zarządzenia Prezydenta RP

ZBIORY ŹRÓDEŁ PRAWA

NOWELIZACJA

- zmiany w akcie normatywnym
- „teksty jednolite”

INKORPORACJA

- zebranie w całość przepisów prawnych jakiejś dziedziny
- dokonywane przez organy państwowe i/lub instytucje prywatne, np. wydawnictwa

KODYFIKACJA

- szereg aktów normatywnych dotyczących danej dziedziny stosunków, tworzących jedną ustawę, tzw. KODEKS
- dokonywana tylko przez ustawodawcę

PUBLIKACJA I OGŁOSZENIE AKTU NORMATYWNEGO

SPOSOBY OGŁASZANIA

- publikacja w specjalnych organach publikacyjnych, zwanych promulgacyjnymi
- sposób zwyczajowo przyjęty na danym obszarze w przypadku aktów prawa miejscowego

ZASADA

- Ogłoszenie aktu normatywnego w dzienniku urzędowym jest obowiązkowe

DZIENNIKI URZĘDOWE

- Dziennik Ustaw RP, Monitor Polski, Monitor Polski B, dzienniki urzędowe ministrów, dzienniki urzędowe urzędów centralnych, wojewódzkie dzienniki urzędowe

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ